

OBSAH

- ▶ 1 Úvodník
- ▶ 4 K výročí konce 2.světové války
- ▶ 6 Paroz na Praze 7, Diskuze v Kroměříži
- ▶ 7 Po borovansku proti globalizaci
- ▶ 8 Chrudim, Anketa k TUŽ
- ▶ 9 Stanovisko SPaSu ke squatům
- ▶ 11 kázání Jana Husa
- ▶ 12 PRALETS, tiráž, kontakty

Svoje připomínky, názory, komentáře, prosím posílejte na tuto e-mailovou adresu:

zpravodaj-az@seznam.cz

ZEMĚ JE KULATÁ, PLATÍ NEJEN PRO ASTRONOMY

Když před půltisíciletím vešlo ve známost, že Země je kulatá, tak to, domnívám se, přineslo spíše radost a úlevu, než zklamání. Jednak byl konec sporům a obavám, zda placka, koule či jiný tvar a hned bylo jasno, že do Indie se dostanete ať již půjdete doprava či doleva, že kde si v oceánu není jakýsi přepad, přes který padá voda do hlubin, že se hinduističtí sloni neunaví a neprásknou ze Zemí, že neznámé končiny nejsou nekonečné a poznáme-li je, skončujeme se strachem ze skrytého nebezpečí. Omezená velikost koule přinesla přesvědčení, že je tudíž možné poznat celý svět, že veškeré vědění je na dosah. Jen se vydat na cesty, jen sednout a bádát, ještě něco objevit, ještě cosi vykopat, jiné rozřezat, druhé rozebrat, další rozpustit, rozložit, rozmíchat, namíchat, vmíchat, smíchat, složit...

Po půl tisícovce let umíme mnohé rozložit a složit, také naložit a vyložit (zboží, názory, karty), umíme uložit úkoly, předložit požadavky, doložit fakta, založit důkazy, přeložit zboží nebo text, přiložit uhlí nebo oko ke klíčové dírce, proložit piva rumem, odložit práci, vložit ruku do cizí kapsy (ukrást, uplatit) či vložit se do věci, složit funkci (a nebo jelena nebo báseň). Toho, co víme, rapidně přibylo, toho, co nevíme, moc neubylo.

Například ale zmizel blboun nejapný. Na pokles výskytu blbosti ve světě, ať nejapné či japné, to však vliv nemělo. Spíš naopak. Vybití či vyhynutí dronteho mauricijského bylo totiž projevem blbosti. Ne jeho. Naší, lidské. „Biolózi“ uvádějí, že v současnosti každý den vymizí jeden živočišný druh (možná i více) dříve, než jej stačíme poznat a popsat. Homo, nejapně nazývaný sapiens, přetváří své životní prostředí tak, že jej z pohledu své budoucí existence ničí. Změny, které pácháme, některým živým organismům prospívají, lidi a patrně žadní z tzv. vyšších živočichů to ale nejsou.

Někdejší potěšení z toho, že svět je konečný, se vytrácí. B.rdel, který jsme na Zemi spáchali a pácháme, nemáme kam složit, odhodit, nemá-

me kam od něho utéci (abychom tam v dosavadním kursu pohodlně pokračovali). Vesmír sice nemá konečnou, takže nedojede, když už i v něm tropíme neplechu, ale pro jistotu nám masivní emigraci neumožní. Koule, na rozdíl od krychle či nějakého mnohostěnu, nemá zjevné hranice, což třeba mate, ale její povrch je nepochybně konečný. Lidstvo tak definitivně dostihla globalizace. Ne ekonomická, politická, kulturní, nýbrž existenční. Země je kulatá, ale už nejde o cesty do Indie, nýbrž o další cestu lidstva. Extenzitivě je konec, dostupnost vesmíru je malilinkatoulinká, nadešla epocha intenzity. Přibouchli jsme jí dveře, zavřeli před ní okna, ale ona si našla komín. Exhalace neznají hranic, ničí přírodu tisíce kilometrů od zdrojů znečištění. Zamořována je půda, voda, snižována je biodiverzita (kdyby tak ale mizeli blbci a ne blbouni...), likvidujeme biologické řetězce, aniž bychom znali všechny jejich souvislosti, natož abychom je dovedli nahradit. Naše hospodářství ničí statky všeobecně dostupné i vzácné. Svádíme na ekonomickou teorii naši neúctu k věcem levným, a ona nás na oplátku zase v reálu zrazuje s ochranou věcí drahých. Místo toho, aby je vysokou cenou chránila, odrazovala zájemce, je jejich nedostupnost pro mnohé výzvou a činí je ještě žádanějšími. Výsledkem blbosti je totální likvidace nejen blbounů. Mít tak roh z posledního nosorožce, hřívu posledního lva, vycpaného posledního orla, nebo aspoň na špendlíku posledního jakéhosi motýlka...

Ochrana životního prostředí – a tedy života - zdaleka není jen věcí ekologů. Fabriky a velkofarmy jsou mocnější než všechny zoologické zahrady. Žádné rezervace neochrání lidstvo a přírodu před bankami. Je příliš mnoho lidí, kteří kvůli zisku svojí výrobou, službou nebo spotřebou přímo zlikvidují konkrétní živočišný druh, či vydrancují, zničí, umrtví určité území. Ještě více je takových, kteří by sice bezprostřední evidentní zkázu nespáchali, ale odmítají svoji ziskuchtivost omezit kvůli narušení složitých řetězců vazeb, byť mají nejen místní, ale třeba i celosvětové

dopady, ale které nejsou hned zjevné a zprvu jsou třeba i absorbovatelné. Jakmile zpětná vazba vázne, je chamtivost bezuzdná a brzdy a regulace se vytvářejí pomalu, neefektivně a na náklady lidí zcela nevinných, třeba naopak i postižených. Ekonomiku však nespoutáme bez politické vůle. Zákony, regulace, limity, normy, standardy – v jejich kvalitě se odráží jak intelekt, porozumění problému, tak morálka, ochota problém řešit.

Hřiště, na němž si lidstvo hraje na život a s životem, nemusejí ničit jen ekologicky nepromyšlené skutky lovců, pěstitelů, stavebníků,

podnikatelů. Může

být také zničeno válkou vedenou

zbraněmi hromadného

ničení. Nepřežijí ani blbouni, ani blbci,

ani koumáci. Válka

jde zcela na vrub politických

vůdců, nechť již autoritářských nebo demokratických. Ti nepadají

shůry, nýbrž stoupají vzhůru z obyvatel regionu, z komunit,

rodin, tříd, stran, hnutí, z občanů, z voličů. Pokud politický

systém nějakého státu nemá záklopku před blbci,

darebáky, šílenci, je za současných

zbraňových možností celosvětovým existenčním rizikem. Chemické a biologické zbraně si mohou opatřit i malé státy a případné vyvolání epidemie na více místech světa by pak byl už jen úkol pro dopravní firmu.

Krom totální likvidace lidstva či dokonce života vůbec hrozí i zásadní destrukce lidské společnosti jako jedna z variant možné budoucnosti. V hlavách nemála vlivných lidí víří myšlenky na nadlidi a podlidi, na snížení lidské populace tu o půl miliardy, tu o dvě miliardy, onde na půl miliardy členů. Ohrožena je univerzalita základních lidských práv. Společnost, kde jsme si všichni rovni, ale někteří jsou si rovnější, by se mohla znetvořit ve společnost otevřeně nerovnou. A nemuselo by jít jen o kastovní model, ale třeba o limitovaný rozvoj či dokonce omezenou životnost. Fantazii se meze nekladou. Určitě proto je na místě diskuse o principech budoucí společnosti – a kulatost Země odkazující nás na nevyhnutelnou koexistenci s dalšími lidmi a živými organismy je východiskem pro všechny

ostatní principy. Kolik lidí Země snese? Jaká různorodost živých organismů je nezbytná k ochraně před degenerací života? Kolik kde svobody a kolik kde regulace, jak demokracii dodat kvalifikovanost, jak moc spoutat zodpovědností, jaké vazby rozhodovací a kontrolní, jaké jsou vhodné, motivační, snesitelné rozdíly mezi lidmi, komunitami, třídami, jak šířit toleranci, úctu, koordinaci a spolupráci, co se sociálně postiženými, s migranty, s boháči, kolik jsme ochotni obětovat na oltář TUR/TUŽ ze své energie, času, práce, příjmů, majetku, pohodlí, spotřeby, jak..., kolik...? Trvalá udržitelnost je klíčovým tématem ekologie, ekonomie a ekonomiky, politologie a politiky a sociální sféry, významně se musí odrazit ve vzdělávání či zdravotnictví a pro některé obory může být alespoň inspirací. Umělecké ztvárnění problému trvalé udržitelnosti může významně přispět k jeho pochopení běžnými občany, pro něž jsou vědecká díla či běžná informační osvěta nezajímavé.

Ekologie byla před 50 lety v plenkách, před 40 lety vyhrávala volby, před 30 lety podlamovala režimy, už 20 let je byznysem, přesto posledních 10 let žádný větší pokrok v celosvětové kvalitě životního prostředí nenastal. Trvalá udržitelnost se roky zatím jen tak batolí společenským prostorem. Veřejnost si dosud toto téma neosvojila. Větrí ho v oblasti životního prostředí, je si ho (krom několika, žel ale vlivných sociopatů) vědoma v otázce jaderné války, ale rizika kolapsu společnosti kvůli hospodářským poměrům a sociální situaci vnímá sotva kdo, nemluvě o vědomí, že trvalá udržitelnost zásadně změní kvalitu života v zemích s nejvyšší životní úrovní a vyžádá si citelné oběti od každého z nás, protože řada zdrojů surovin a energií jsou neobnovitelné, řada činností neekologických či společensky destruktivních, řada pozic, výsad a moci neudržitelných. Chybí rovněž filosofické (intelektuální a morální) uchopení problému a jeho všeobecné přijetí. Bez něho budou společenské i technické vědy ztrácet čas hledáním, tápáním.

Kam oko dohlédne, tam je pro trvale udržitelný rozvoj a život pole takřka neorané. A to na té zemské kouli nevidíme za horizont. Už ale víme, že když mávneme na jih, bouře přijde ze severu. Postavme se k problému čelem, život už nám podrží záda. ◀
Karel Růžička

DOPORUČUJEME...

► <http://denikreferendum.cz/clanek/20456-jak-se-dela-terorismus>

Až soudní jednání může vnést jasno do případu několika Čechů, kteří byli nedávno obviněni z přípravy teroru. Dosavadní výsledky zmatené policejní akce však podle zjištění Saši Uhlové ukazují spíše na vandalství či totální ztrátu rozumu.

► <http://www.zjednotenizamier.sk/zjednoteni-za-mier/>

Sjednocení za mír je mezinárodní mírová iniciativa, která spojuje všechny lidi dobré vůle ve společném úsilí za mír, porozumění a spravedlnost. Zrodila se na Slovensku při příležitosti 70. výročí ukončení druhé světové války s cílem hledat účinnější formy mezinárodní bezpečnosti a zabránit vzniku dalšího světového konfliktu.

► <http://vasevec.parlamentnilisty.cz/clanky/zbynek-fiala-odkup-podniku-za-mestnanci>

Článek o přejímání podniků zaměstnanci, kteří by jinak šli na dlažbu, vyvolal velkou pozornost. Text Zbyňka Fialy pojednává o dalších podrobnostech z příslušného francouzského Zákona o sociální a solidární ekonomice.

KALENDÁŘ

► Zveme na konferenci „Energetická unie – příležitost, nebo hrozba pro Českou republiku a střední Evropu?“ Kdy: Středa, 10. června, 10:00 – 16:00. Kde: Era svět, Jungmannovo náměstí 767

► Dne 13.6. 2015 od 9:30 se v Betlémské kapli koná konference pro veřejnost „Jan Hus a duše českého národa“. Moderuje Lenka Procházková.

VZPOMÍNKA. NA BUDUCNOST?

Letošní připomenutí 70. výročí ukončení 2. světové války v Evropě nemělo pro všechny charakter oslav. Pro některé to mělo ráz výročí vpádu či dobytí. Postoj před pár lety naprosto nemyslitelný sice zastávají lidé sporné minulosti a současnosti, leč od politických špiček, ať již unijních či národních, se mu razantního odsudku nedostalo, spíše jen mlčení. Kdo ví, zda mlčení dnes neznamená souhlas zítra.

Ovšem i oslavy probíhaly v podivném duchu, za selektování, na koho, nebo na čí vojáky vzpomínat a na koho ne. Doložily to i oslavy osvobození, které 9. května uspořádalo SPaS v Praze na Olšanech.

Ještě, že před 70 lety s fašismem bojující sovětské, rumunské, americké, britské, francouzské, kanadské, australské a další vojáci nezačali přemítat, co že vlastně mají či nemají s Československem, Belgičany, Dány, Rakušany a jinými společného a zda jim stojí za to riskovat a ztrácet za ně životy. Letošní, 70. výročí osvobození od fašismu se stalo ostudou politiky a veřejnosti na březích severního Atlantiku, neboť propadly ideologické předpojatosti a politické účelovosti v otázce pietní vzpomínky a díky bojovníkům za základní lidská práva stovek milionů lidí trpících fašistickým útlakem. Tato neúcta není projevem zapomnění, neaktuálnosti násilí, mírového ukolébání. Naopak, války se rojí jedna za druhou, pás od Afghánistánu se protáhl k Tunisku a do Mali, další pás se črtá středem Afriky a jedna válka propukla i v Evropě. Ropa, vzácné nerosty, geopolitika. Zisky a moc. Moc, aby mohly být zisky, zisky, které umožňují moc. Válka přestala být sprostým slovem a hanebným zločinem, něčím nepřístojným, opovrženímhodným. Z generace účastníků 2. světové války umírají poslední a v míru zrozené generace jakoby ztratily imunitu.

Obranné látky proti válkychtivosti jsou oslabeny, kypí agresivita, která přerostla rozměr zdravé soutěživosti v konkurenční boj, v netoleranci, v nevráživost. Kolik kdo vyjmenuje osobnostních vzorů typu Alberta Schweitzera a kolik typu Ramba, Terminátora, Predátora a dalších ostrých drsňáků, byť třeba detektivů?

Chceš-li mír, připravuj válku, tvrdí řada politiků i řadových občanů. Nepropadne však sva-lovec při řešení konfliktu úvaze upřednostnit sílu před rozumem dříve, než v případě, že by nemohl tak spoléhat na svoji fyzičku? Nekrátí vojenská převaha šance na mírové dohody? Jaderný, globální svět potřebuje dát šanci míru. Vojenský průmysl musí být zcela pod kontrolou státu, bez ziskové motivace. Podobně obchod s vojenským materiálem musí dát vale ziskuchtivosti. Státní vojenské rozpočty se musejí snížit, zejména však rozdíl mezi nimi, aby

► Lenka Procházková

nedovolovaly získat útočnou převahu, ale jen obrannou vyváženost. Za zbrojení a války musejí nést zodpovědnost všichni občané, nejen politické špičky, nejen majitelé fabrik a obchodních společností.

Pokud se nepodaří změnit politickou atmosféru, získat veřejné mínění pro mír, obrátit vojenské trendy a omezit zbrojení, bude lidstvo na cestě k zopakování masivních, celosvětových válečných útrap. Přežije-li lidstvo třetí světovou válku, třeba si již vezme ponaučení. Bylo by ovšem lepší, kdyby se to podařilo bez ní.

Zatím tomu ale nic nenasvědčuje. Politici, novináři, celebrity, internetoví diskutéři – až příliš mnoho jich oplývá arogancí a agresivitou, nízkou inteligencí až hloupostí, neinformovaností, egoismem a pokřivenou morálkou na to, aby šance míru byly uspokojivé. Abychom dosáhli varianty, že pochopení nesmyslnosti a zločinnosti války se prosadí racionálním rozumem a ne až osobní tragickou zkušeností.

Nyní, na prahu léta, Evropu mrazí plody Arabského jara. Severoatlantická „civilizace“ zásadním způsobem přispěla k rozvratu řady arabských a islámských států. Tyto státy nepochybně trpěly řadou neduhů, nedostatkem demokracie, občanských práv, sociálních výtobek, ale opět se potvrdilo dějinné poznání, že tyto náležitosti se na bodácích nevy-

vážejí. A to tím spíše ze zemí, které toto zboží také nejenže nemají na skladě, ale už i na pultu z toho mají pouze obaly. Média zaplavily debaty o kvótách imigrantů a zcela je opomíjeno, co tedy s těmi nešťastníky, co s jejich státy a také co s těmi, kteří za to nesou zodpovědnost. Kde jsou biliony dolarů, eur, liber, franků francouzských a belgických, marek, lir, guldenů, peset, realů a escud, které odplynuly z kolonií do metropolí? Severoatlantický životní standard (pro některé vrstvy blahobyt) má svůj účet na Jihu. Nevyrovnaný účet. Nevyrovnaná se přijetím uprchlíků, ale moudrými investicemi hmotných a duchovních hodnot v jejich vlasti. Tak, aby z nich neměly blahobyt jen někteří, tak, aby navrch získala humanita a skutečný společenský pokrok, aby tamní obyvatelé neměli důvod odcházet. Aby tato zpětná investice měla opravdový efekt, aby její smysl byl upřímný, nejen proklamovaný. To nelze bez politické obnovy Evropy a USA, bez odchodu politiků, kteří nerespektovali mezinárodní právo, pravidla OSN. Pokud nebudou sankcionováni a postihováni ti, kteří zodpovídají za války, teroristické akce, mučení, za financování zločinů a zločinců, tak se násilí a války budou opakovat. Jaké sankce navrhla EU, Bohuslav Sobotka či Lubomír Zaorálek vůči USA a patřičným politikům, úředníkům a agentům za prokázaná a přiznaná mučení? Pokud ani tak evidentní akty nedojdou spravedlnosti, tak budou lidé znovu a znovu si připomínat válečná výročí a to

nikoli s tak vysokým číslem, jako po válce završené založením OSN a Norimberským procesem a dalšími soudy s válečnými zločinci, ať již politiky, bankéři, podnikateli, žurnalisty a dalšími válečnými štváči. ◀

Karel Růžička

Karel Růžička

NA PRAZE 7 PAROZ PŘERUŠEN

Městská část Praha 7 dokončí vítěznou investici z loňského rozpočtu s participativními prvky, ale letos další ročník přímého zadání investic občany v rozpočtu MČ neotevře. Sdělil to Martin Krivohlávek, koordinátor Místní agendy 21 Úřadu MČ.

Dětské hřiště v dolních Holešovicích, které loni spolu s dalšími návrhy od občanské veřejnosti postoupilo do závěrečného hlasování občanů a získalo v něm nejvíce hlasů a příslib milionu korun, bude dokončeno a modernizováno.

Na pokračování před volbami rozběhnutého procesu si ale občané budou muset počkat.

P R A H A 7

Ač se loni na participativním procesu shodly všechny strany zastoupené v minulém zastupitelstvu, po podzimních volbách jsou v novém zastupitelstvu v menšině nebo nejsou zastoupeny vůbec a orgán ovládla Koalice pro Prahu 7 (SZ, Piráti, SNK-ED a nezávislí), která získala popularitu na veřejnosti zejména prosazením referenda o nové budově radnice, když návrh tehdejšího vedení MČ označila za předražený. Krivohlávek přerušení zdůvodnil tím, že nové vedení MČ musí investiční prostředky užívat co nejefektivněji a nyní nemá volné zdroje na participativní část rozpočtu. I samotný proces participace, vzniklý před volbami, míní prý přepracovat. Účast občanů na rozpočtování ale chce radnice uskutečnit prostřednictvím Místní agendy 21. Ostatně i komise participace, která ovšem nebyla zaměřena jen na rozpočet, ale na širší komunikaci radnice s občany a subjekty, byla sloučena právě s komisí MA 21. ◀
(kru)

DISKUZE V KROMĚŘÍŽI O POTÍŽÍCH ČR

Téma české ekonomiky a její začlenění do ekonomiky světové přilákalo do Kroměříže přes 60 účastníků. Debatu s ekonomkou Ilonou Švihlíkovou organizovala místní pobočka MDA. Zdaleka ovšem nešlo jen o náрек nad minulými chybami, ale velká pozornost byla věnována právě možnostem, jak současnou, pro ČR nevýhodnou situaci změnit. Nelze se přeci spokojit s tím, že české mzdy jsou pod tlakem kvůli velké otevřenosti české ekonomiky, značnému vlivu zahraničních firem v ČR, což se odráží i na odlivu zisků ze země. Podpora lokální ekonomiky se může stát zdravou protiváhou vůči těmto tendencím. I proto se následně debata stočila na místní banky, inspiraci z okolních zemí a nové probouzející se alternativy. ◀

PO BOROVSANSKU PROTI GLOBALIZACI

Ekumenická akademie Praha uskutečnila v pondělí 25. května kulatý stolek (8 účastníků) o lokálních iniciativách jako protipólu globalizace. Příspěvky se týkaly participativního rozpočtování, energetické soběstačnosti, výměnných LETS systémů, ale i docela obecně rozvoje pospolitosti.

Pod titulem Borovanské jistoty, pokusy a omyly tam Jiří Guth předvedl, co všechno se děje v nevelkých (4000 obyvatel) Borovanech na Českobudějovicku. V obci sídlí přes 40 různých spolků a „Borovanský rok“ (seznam každoročních veřejných společenských akcí) má více než 20 položek – vedle těch obvyklých, jako jsou plesy, velikonoční řehtání, městská slavnost

(Borůvkobraní), pouť nebo živý betlém, jsou tam i originální Ovčácké slavnosti (pořádá českobudějovická Rosa), bitva o slaměný hrad Slamburk na závěr prázdnin (v závěru tradičně přichází ke slovu dlouhá a silná tradice borovanských hasičů) nebo poněkud bezbožná, zato velmi oblíbená Peklománie v prosinci. To ostatně platí o Borovanech i obecněji: vyložených specialit nemají mnoho, ale mají je nádavkem ke všem obvyklým spolkům či aktivitám.

V posledních letech se navíc soustavněji (iniciátorem je Místní akční skupina Sdružení Růže) věnují rozvoji místní ekonomiky. Systémově prostřednictvím webového portálu Venkovská tržnice (www.venkovskatrznice.eu) a konkrétně

pak nejrůznější podporu krátkých ekonomických cyklů a využíváním místních zdrojů v zánovní moštárně nebo obecní peci (na fotografii).

Město (Borovany se tímto titulem pyšní od r. 1973) všemožně zpříjemňuje život nejrůznějším skupinám od mládežníků přes rodiče malých dětí až po seniory. Vcelku po právu tak bylo v r. 2012 vyhodnoceno v celostátní soutěži jako obec nejvíc přátelská celé rodině (ve své velikostní kategorii). Není to ovšem jen sypaní do natažených dlaní, nutná je aktivita a zájem zdo-la, což v Borovanech nechybí.

Některé formy účasti lidí na správě věcí veřejných se z různých důvodů příliš neujaly – namátkou zmiňme anketu o rekonstrukci náměstí, komunitní strategické plánování nebo tzv. časovou banku. U ní ovšem nejvíc vadila nutnost evidovat vzájemnou výpomoc, protože na to místní prostě nejsou zvyklí. Navzájem si pomáhají, především v rámci širších rodin, bez řečí a bez evidence.

Jaké jsou hlavní „faktory úspěchu“ borovanských?

1) Obec je poměrně bohatá (stálý příjem ze skládky na katastru obce), soustavně podporuje materiálně i finančně různé spolky (poněkud prominentní postavení ovšem má tělovýchovná jednota) i neformální iniciativy. Město má prakticky kompletní občanskou vybavenost a tak samosprávě i obyvatelům zbývají síly i na „postmateriální“ zájmy a aktivity.

2) Samo město dbá o oživení různých obecních nemovitostí zejména kulturními akcemi v nadprůměrném rozsahu i kvalitě, možno-li to tak říci.

3) Po převratu měly Borovany štěstí na obětavého a aktivního starostu (PhDr. Stanislav Malík), který byl ve funkci od r. 1990 až do loňského podzimu.

4) Vědomě jsou sladovány tradice a novoty, tzv. interpretace místního dědictví je samozřejmostí a i v osobní rovině prakticky neexistuje zásadní rivalita mezi starousedlíky a „náplavami“.

5) Lokální patriotismus je posilován mnoha způsoby včetně například vyznačení „borovanského času“ na stěně školní jídelny.

6) I když to nezní zrovna idylicky, svůj význam patrně má i místní rivalita – Borovany se chtějí „dotáhnout“ na blízké – větší – Trhové Sviny a ve všem důležitém být lepší než taktéž blízké – menší – Ledenice. ◀

► Morový sloup na Resselově náměstí v Chrudimi

CHRUDIM JE INSPIRACÍ PRO OSTATNÍ

Ilona Švihlíková se v Chrudimi setkala se zástupci místních politických stran, se kterými debatovala nejen o lokálních problémech, ale také o celkové situaci v ČR a nutnosti větší aktivity a zapojení občanů do veřejných záležitostí. Právě město Chrudim je v tomto ohledu velkou inspirací pro ostatní. Je špičkou v kategorii tzv. Zdravých měst, dlouhodobě a úspěšně zapojuje veřejnost do rozvoje města. S koordinátorkou projektu Zdravé město a místní Agendy 21, Šárkou Trunečkovou, probrala Ilona Švihlíková nejen různé možnosti a zkušenosti s občanskou participací, ale také participativní rozpočet, který vyvolal zájem a řadu doplňujících dotazů zohledňující slovenské zkušenosti, ale také např. výsledky z Prahy 7. I proto zástupkyně Alternativy Zdola předala shrnující materiály a také brožuru AZ k tématu.

ODKAZY

► www.chrudim.eu/zdravemesto

MĚSTO CHRUDIM

MILÍ PŘÁTELÉ,

mezi 30. květnem a 5. červnem se koná Evropský týden udržitelného rozvoje (<http://www.tydenudrzitelnosti.cz/>), který je pro Alternativu Zdola možností, jak získat impulsy od Vás pro svou činnost. Již pět let se snažíme zvyšovat povědomí o možnostech účasti občanů na veřejném dění, prezentovat lokální ekonomické alternativy a přispět tak k lepšímu životu v ČR.

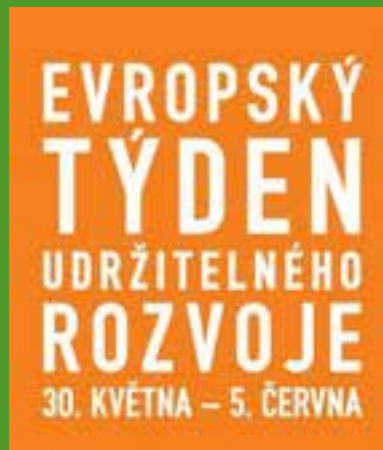
Budeme rádi, pokud se zapojíte do ankety a rozšíříte ji dále po svých organizacích, přátelích a známých.

Pokud byste nám chtěli pomoci víc se sběrem dat, ozvěte se nám, prosím. Budeme rádi, pokud i touto cestou získáme nové příznivce, kteří si jsou vědomi, že udržitelnost je klíčové téma nás všech, teď a tady a že bez osobního angažmá těžko dosáhneme viditelných úspěchů.

Vyplnění zabere jen pár minut a výsledky budou zpracovány anonymně. Anketu můžete vyplnit zde: <https://www.surveio.com/survey/d/V3U0N0B4N3B2G6G7O>

s díky

Ilona Švihlíková
AZ

► Ukázka ankety

SPOLEČNOST A LEVICE NA KŘIŽOVATCE – STANOVISKO SPOJENECTVÍ PRÁCE A SOLIDARITY

Většina levicové veřejnosti očekávala, že nová vláda nastartuje veřejnou diskusi ke společenským tématům, tato očekávání se však nenaplnila. Český společenský prostor se naplnil násilím a hrozbou násilí, která vede lidi s menšinovými názory do vnitřní ilegality. Násilí se pevně usadilo v televizi, filmech, sportu, arogance prosakuje do mezilidských vztahů, média neodsuzují válečnické myšlenky, levice je očerňována i jako obránce míru. Nejviditelnější byly zásahy silových složek státu proti squattům¹.

Squatting není bezdomovectví, squatteři nejsou narkomané a kriminálníci, squatterství majetky neničí, nýbrž uchovává a využívá pro organizaci přednášek, besed, koncertů, festivalů, místem pro mladé lidi, knihy, neotřelé myšlenky².

Zanedbávané hodnoty – majetky tak naplňuje novým životem, a má tudíž kladné ekonomické, ekologické a sociální dopady. Squatterství je však v hlubokém rozporu s maloburžoazní mentalitou – a tady selhává i levice, která z valné části o squatterství vůbec nic neví a ani se je nesnaží pochopit.

Český stát by měl otevřít diskusi o vlastnictví, jeho charakteru a znacích, o právech a povinnostech vlastníka, o jeho zodpovědnosti za držení majetku. Ten vznikl zpravidla prací mnoha lidí, často několika generací³. Majetek je nejen nedotknutelný, ale zároveň zavazuje.

Majitelé objektů, včetně památkových, je zjevně nechávají rozpadat⁴ a vyčkávají na vhodný okamžik pro uskutečnění ziskuchtivých developer-ských plánů bez ohledu na historické, architektonické a urbanistické hodnoty objektu a místa.

Státní moc místo zkoumání příčin a charakteru squattingu, místo zkoumání chování a záměrů majitelů zpustlých budov a místo snahy o systémové uchopení problému zvolila silové řešení, v domněnku, že tím dlouho-
trvající a vzrůstající trendy zastaví. Nezastaví a medializované tvrzení o extremismu je nepřijatelné, nerozumné a se snahou společnost rozdělit, odvést ji od skutečných problémů, které bude nutné dříve či později řešit.

Individuální terorismus nemá nic společného s levicí, je to reakce zatím malé skupiny občanů na neřešené sociální problémy. Od jakéhokoliv projevu násilí, žhářských útoků, projevů terorismu se levice distancuje a se

1 V případě Cibulky nešlo o první násilné vyklizení squattu policií. Nešlo o první zanedbaný objekt, který squatteři obsadili, uklidili, v mezích svých skromných možností opravovali, udržovali a užívali. Není vyloučeno, že policií vyklizenou usedlost s více než 600letou historií majitel opět ponechá osudu, neobývanou a chátrající. Příkladem jsou bývalé squatty vila Milada nebo činžovní dům na Albertově.

2 Např. squattovaná žižkovská Klinika.

3 Je tudíž na zvážení, nakolik právní náležitosti spojené s jeho vlastnictvím mohou obcházet vklad celé společnosti do majetku jednotlivce.

4 Většina majitelů má prokazatelně dostatek peněz a nepotýká se s právními, např. dědickými problémy.

vší rozhodností takovéto projevy odsuzuje.

Levice nikdy nebyla nakloněna individuálnímu terorismu, její podstatou je respekt k ostatním, uznání jejich potřeb a práv, vždy podporovala důstojnost, spolupráci a solidaritu. Je v mediálním prostoru vytvářen odpudivý obraz údajné teroristické levice⁵, aby zakryl xenofobní, rasistickou a fašizoidní extrémní pravici?

Komu tedy slouží podsouvání „extremismu“ levici jako celku?

Nejasný je zásah Policie ČR v Brně a v Mostě. Cenzurování informací o těchto zásazích tak podporuje vytváření negativního mediálního obrazu levice.

Uvedené tendence v České republice jsou znepokojivé. Ještě děsivější je však to, že obdobné procesy vidíme i v dalších zemích na evropském kontinentě a že ve mnohém připomínají období fašizace Evropy před druhou světovou válkou. Události ve světě, chování elit v Evropě a v ČR a celá zastrašující⁶ atmosféra ve společnosti se přestávají chovat jako souhra náhod⁷ nebo jako neschopnost vlád řešit příčiny společenských problémů⁸. Jednodušším vysvětlením je řízený útok⁹ na demokracii, svobody, lidská a občanská práva, na pravdu a spravedlnost, na důstojnost a mír.

Česká, ale i evropská širší levice zatím nevykazují schopnost porozumět současnému světovému, evropskému a tuzemskému dění, jsou spíše jen společenstvím levicového slovníku. Víme, že levice v kapitalistickém centru a semiperiferii nemá snadnou úlohu a že se musí střetávat s maloburžoazní ideologií. Jsme však přesvědčeni, že v dohledné době bude levice postavena před existenční problém. Bude levice skutečnou levicí? Dokáže formulovat koridory řešení a naplnit je skutky? Pokud existující národní a unijní demokratické struktury a vazby nebude schopna naplnit demokracií, důvěryhodností a kvalifikovanými postupy, přenechá je lobbystické ziskuchtivosti, korporátním zájmům nebo dokonce korporátnímu fašismu. ◀

26. května 2015, mluvčí SPaS: Eva Novotná, Jan Kavan, Milan Neubert, Miroslav Prokeš

5 Policejně vyšetřovaná skupinka, která se k aktům individuálního terorismu skutečně hlásí, je i z hlediska krajní levice marginální. Levičácké výstřelky považuje levice za zbytečnou záminku protilevicové politiky a provokací.

6 Světová veřejnost je pod silným mediálním tlakem hrozby údajné islamizace a různých teroristických aktů.

7 Historie poslední stovky let je plná násilných provokací, které velmocenské a fašistické kruhy zosnovaly. Mocné politické a ekonomické kruhy se neštítí ani války, natož diktatur, teroru, policejního státu, bezpráví, špiclování. Občané se proti tomu stavějí, zjišťují a zveřejňují informace, pořádají přednášky a diskuse, organizují protesty a petice. Lidé mají často pochybnosti o skutečných důvodech historických událostí. WikiLeaks a Edward Snowden odhalili intriky proti občanům i v nejvyšších patrech světové politiky, i v proklamovaných baštách svobody a demokracie. Krize důvěry voličů ve stranické programy a sliby vede politické intrikány ke zneužívání základních lidských citů.

8 Jinak si těžko vysvětlíme jiné výhrady proti občanské komunitě, poukazující na neférové jednání takového majitele pražské restaurace Řízkárna vůči zaměstnancům, kterým se nevyplácejí mzdy, nebo proti komunitnímu centru, které se v regionu s vysokým sociálním a rasovým napětím snaží o jeho zmírnění, o komunikaci s problematickými skupinami, o osvětu a důstojný život obyvatel.

9 Jde o kroky politiků s nízkou demokratickou legitimitou na evropské úrovni, třeba při přípravě smlouvy o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP), ale i faktický návrat ke smetené smlouvě ACTA, snaživší se před pár lety omezit lidská a občanská práva a svobody cestou národních legislativ.

KÁZÁNÍ JANA HUSA: ČTVRTÉ POKRAČOVÁNÍ

PHDR. MARIE NEUDORFLOVÁ

Marie L. Neudorfllová: Čtvrté pokračování výňatků z kázání Mistra Jana Husa ze spisu Jan Hus, Česká nedělní postila (1412). Vyložení svatých čtení nedělních. (K vydání připravil Jiří Daňhelka. Praha: Akademia 1992). Převedeno do současné češtiny.

Čtení z Evangelia sv. Jana, kapitola 6 (nedatované)

Mistr Jan Hus převádí na svou vlastní zkušenost, kdy byl neprávem pronásledován papežem vyzván, aby se dostavil do Říma. Poslala za sebe své poručníky, aby jeho učení obhájili. Ti však nikdy nebyli vyslyšeni, ale naopak byli zajati a uvězněni, protože „žádali pravdu“. Hus považoval toto jednání za nezákonné, neboť žádný zákon neurčoval, že by lidé museli tak daleko a tak nadarmo cestovat. Dalším důvodem, proč se nechtěl příkazu papeže podřídit bylo, že u papežského dvora „bylo málo boží pravdy, odjezdem by „nemohl kázat slovo boží lidu“, a také by utratil zbytečně moc peněz. Dalším důvodem bylo, že vedl spor proti zvyklostem papeže, proti jeho moci, kterou „papež nemá půjčenou od Boha, ale vymyšlenou od Ďábla“. Dále dodává, že také „nejel k papeži, aby nadarmo neztratil život“... neboť byla vznesena křivá svědectví a některá jmenuje. „Kdybych věděl, že to je boží vůle, abych v Římě umřel, tehdy bych šel; a kdybych věděl, že bych nějaký prospěch učinil, jako Kristus budoucímu lidu učinil...“

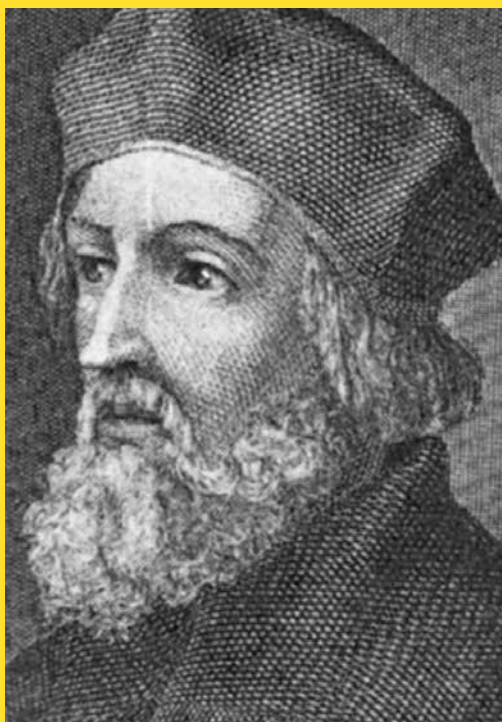
Připomněl, že papež Alexander V. vydal bulu „na penězích“, aby nikde v kaplích nebylo lidu kázáno slovo boží (ačkoli toto bylo stvrzeno papeži předtím). Považoval za velmi vážné, že pražský arcibiskup pražský Zbyněk

a jiní preláti hlásali, že Praha, Čechy a Morava jsou zprzněny kacířstvím a že je třeba to ztrestat. Ve skutečnosti nechtěli, aby slovo boží bylo kázáno svobodně, navzdory tomu, „co přikázal Jezukrist“ – kázat všude, nepotřeboval k tomu kostely. Bula se nesrovnává s učením Ježíše. Chtějí, aby kaple Betlémská byla zbavena slova božího. Počátek problémů vidí v tom, že „Němci ... se samostříly a sudlicemi a meči přiběhli na Betlém (Bernard Chotek), ... chtěli Betlém zbořit, ale věrní Češi (na Radnici) tomu zabránili.“ ((Je třeba dodat, že i český král Václav IV. vydal zákaz, aby se Betlémská kaple zbořila)).

Ze čtení z Evangelia sv. Matouše, kapitola 21 (nedatované)

Jan Hus hlavně připomněl, že v procesích věřících se mělo číst, podobně jako když jel Ježíš na oslíku. Ale papež, biskupové, ... nejen že jezdí na zlatých vozech tažených oři, ale část z nich neumí ani číst a jsou velmi pyšní. Interpretuje Boeciuse: Člověk duchem má jednotu s Bohem a anděly, duchem rozeznává dobré i zlé, a tím přesáhl všechny živočichy, tj. všechny věci, které jsou živé a mají čich.... Ale tím, že je smrtelný se rovná živočichům. Ale když opustí rozum, je méně než hovado. Cituje sv. Pavla: „Nemám-li lásky, nic nejsem.“ A pak mluví o smilství knížat, pánů a rytířů.

Touto interpretací Jan Hus obviňoval papeže a preláty, že zradili svoje křesťanské poslání přispívat k duševnímu a mravnímu rozvoji lidu, že ho vnímají jen jako prostředek ke svému materiálnímu zájmu, ke svému nezřízenému luxusu. Zároveň snahy lidí vymanit se z tohoto násilí církevní hierarchie trestá ještě větším násilím. ◀

P R A L E T S

Na počátku tohoto roku jsme ve skupince přátel rozjeli pražský LETS (Local Exchange Trading System). Do tohoto systému se můžete připojit a začít jej využívat.

LETS je bezpeněžní výměna zboží a služeb pomocí elektronického systému Cyclos.

LETS pomáhá řešit kam s přebytky věcí, produktů; kam s nabídkou či poptávkou služeb. Nemusíte hledat někoho, s kým byste mohli vyměnit například jablka za hodiny angličtiny, bylo by složitě najít takovou dvojici, ale nabídnete je komukoliv ze skupiny, kdo o ně bude mít zájem. Utržené pražce - jeden pražec se rovná jedné koruně české - zase vyměníte za cokoliv, co budete potřebovat.

Významným prvkem LETS je sociální kontakt.

Najdete nás na adrese: www.pralets.cz

Můžete se zaregistrovat a začít tento systém využívat. Na vašem webu se také dočtete současná základní pravidla. Registrace využívá tzv. průvodců, kteří vám v případě potřeby objasní co a jak.

Lokální měny a výměna zboží jsou alternativy k soudobé ekonomice

Tento zajímavý systém u nás zatím zakotvil jen na několika místech v Brně, Českých Budějovicích. Poprvé jej uvedl do života Michael Linton v roce 1982 v Britské Kolumbii. Reagoval na situaci ve svém okolí, kdy se v jednom městě měli dva nezaměstnaní, kteří si navzájem potřebovali nakoupit určité služby třeba zedník potřeboval opravit auto a automechanik opravit dům, ale neměli na to peníze. Linton dal impuls ke vzniku lokální výměny, kterou by mohli jednotliví účastníci používat pro prodej a nákup zboží či služeb.

Jinde existují skutečné papírové peníze a jinde zase elektronické účty fiktivní měny. K účtům mohou existovat ještě další informace, o kvalitě dodávky či služby.

Skupin, jimž se říká v Německu „Tauschringe“ a výměna služeb se provádí na základě odpracovaného výkonu či v anglosaském světě se nazývají LETS - systémy směrného obchodu, existuje mnoho. V Anglii jsou k dispozici tištěné seznamy, v nichž najdete abecedně řazené služby, práce nebo výrobky, od akupunktury až po zoologii. Existují různé modifikace, kdy platí, že hodina práce zůstává vždy hodinou práce a výkon se nepřepočítává na peníze. Hodina práce instalována je rovna hodině práce překladatele nebo právníka. Místo účtů fiktivních peněz tak vznikají účty hodinové.

Zpravodaj AZ
(květen 2015)

Odpovědný
redaktor
Karel Růžička

Grafický design a sazba
Michal Černý

Do tohoto čísla
přispěli:

Karel Růžička, Ilona Švihlíková,
Kateřina Vojtíšková, Marie Neudor-
flová, Jiří Guth

Zdroj fotografií
www.freeimages.com

Svoje připomínky, názory,
komentáře, prosím posílejte na
tuto e-mailovou adresu:

zpravodaj-az@seznam.cz

KONTAKTY

Web: www.alternativazdola.cz
E-mail: info@alternativazdola.cz
Facebook: www.facebook.com/alternativa.zdola
YouTube: kanál AlternativaZdola
Zpravodaj: zpravodaj-az@seznam.cz